

reportage

► Lesbisk rebell bloggade från Syrien, kvinna tatuerade in sina Facebookvänner och cyklist fick fortkörningsböter ► Det är bara några av de senaste nyhetsrubrikerna som visat sig varit falska ► TT om cykelhistorien: "Vi misslyckades i vårt uppdrag" ► PR-konsult: "Vill man lura medierna så är det inte svårt"

TEXT: JOSEFIN SVENBERG

Här är bluffnyheterna som medierna gick på

Bara under den senaste veckan har flera "nyheter" fått stor uppmärksamhet i svenska medier – för att sedan visa sig vara falska.

– Vill man lura medierna så är det inte svårt. Vissa av de här sakerna är extremt svåra för medierna att kolla upp, säger medierådgivaren och PR-konsulten Paul Ronge.

– Det kan ju handla om "copycats". Någon tycker att det är kul att jäklas och börjar, sedan går andra i gäng på det och hittar på sina egna grejer, säger Ronge. Men som PR-kupp avråder jag från bluffmetoden, den leder bara till att folk blir förbannade och inte vill lyssna.

TT, som är Nordens största nyhetsbyrå och dagligen levererar nyheter till svenska massmedier, har plockat upp några av de senaste tidens "bluffnyheter".

– Jag tror att det är slumpmässigt att flera nyheter som varit falska kommit just nu, säger Karl Viktor Olsson, vikarierande nyhetschef på TT. Men med hårdare tryck och bantade redaktioner stiger risken för att det blir fel. Det gäller att behålla skärpan.

TT rapporterade bland annat om cyklisten som fick fortkörningsböter, en "nyhet" från Tranås Tidning. Till Helsingborgs Dagblad sa dock polisen att

► Paul Ronge.

man inte ens hade haft någon hastighetskontroll på den aktuella gatan i Tranås.

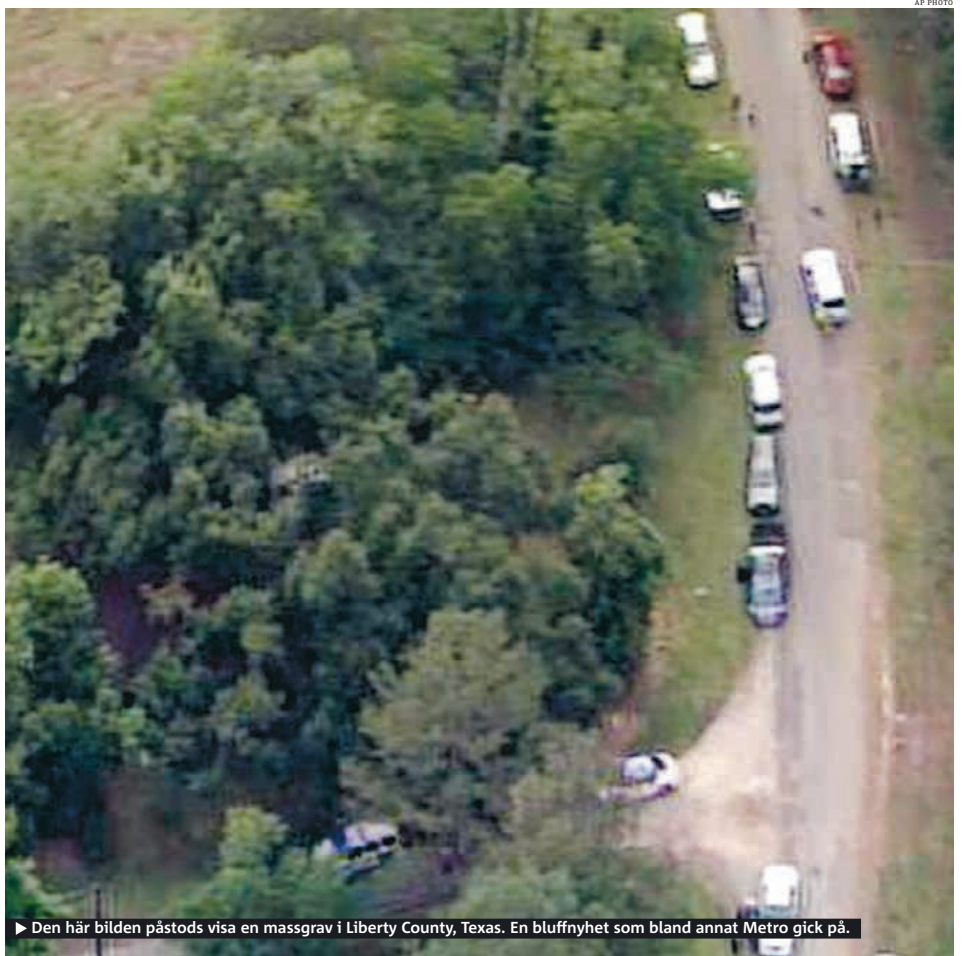
– Vi misslyckades i vårt uppdrag den gången. Vi gjorde ett klipp från en lokaltidning utan att dubbelkolla själva, vilket vi alltid ska göra, säger Karl Viktor Olsson.

I förra veckan kablades nyheten om en massgrav i Texas ut – nyheten publicerades bland annat i Metro:

– För nyhetsmedier är källkritik oerhört viktigt. Senaste tidens händelser visar att vi kan bli bättre. Vi arbetar ständigt med att förbättra våra rutiner, säger Metros chefredaktör Per Gunne.

Någon som lyckades lura många medier var amerikanen Tom MacMaster, som i bloggen "A gay girl in Damascus" skrev om livet som lesbisk i Syrien. I går avslöjades bluffen.

– Det här fallet är jättespännande. Tidigt fanns det misstankar om att det kunde vara en bluff och det nämnde vi i vår text. Men vi valde att skriva om det eftersom det var en intressant illustration av det svåra källäget i de här länderna, säger Tomas Härenstam, vikarierande utrikeschef på TT.

► Den här bilden påstods visa en massgrav i Liberty County, Texas. En bluffnyhet som bland annat Metro gick på.

Fem nyheter som var för bra för att vara sanna

Cyklist fast för fortkörning

► Tranås Tidning rapporterade i onsdags att en 17-årig cyklist hade fastnat i en hastighetskontroll i stan. Flera medier – däribland TT – plockade upp nyheten, men på torsdagen kom det fram att händelsen aldrig hade ägt rum. Till Resumé säger Tranås Tidnings ansvarige utgivare att tidningens källkritik varit bristande.

Jack Nicholson på scen i Landskrona

► I helgen lyckades en Jack Nicholson-imitör lura både publik och medier. I söndags skrev bland annat Expressen och Skånskan att stjärnskådespelaren intagit en scen i Landskrona under lördagskvällen och att han hade bott på Svalövs hotell. Men i går gick tidningarna ut med rättelser där de berättade att det var en look-a-like.

Lesbisk bloggare i Damaskus

► Amina Arrafs blogg "A gay girl in Damascus" har citerats flitigt i medier den senaste tiden. Amina skrev om regimotstånd och livet som homosexuell i Syrien, men för en vecka sedan "försvann" hon. I går avslöjades det dock att personen bakom bloggen i själva verket är Tom MacMaster, en amerikansk man som bor i Skottland.

Tatuerade in sina Facebookvänner

► För ungefär en vecka sedan rapporterade medier runt om i världen, bland annat svenska SVT, att en nederländsk kvinna hade tatuerat in sina 152 närmaste Facebookvänners profilbilder på armen. "Processen" visas i ett Youtubeklipp. Men i mitten av förra veckan gick tatueringen ut och berättade att allt bara var på låtsas.

Massgrav hittad i Texas

► Sent i tisdags kväll svensk tid kom uppgifterna om att en massgrav med 20–30 döda kroppar hittats i Texas, USA. Världens medier, däribland Metro, rapporterade om "fyndet". CNN och Reuters uppgav att poliser bekräftat uppgiften, men larmet var falskt. Det anonyma tipset kom från en 16-åring som hävdade att hon var synsk.